བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་
གཅེས་བཏུས།

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གཅེས་བཏུས།

པོད་ཕྲེང་།
༩

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་
གཅེས་བཏུས།

[redacted]

[redacted]བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་།[redacted]

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་། ༩

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ གཅེས་བཏུས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།

© Institute of Tibetan Classics, 2004
All rights reserved.
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་སུ་རིགས་ནས་མ་དཔེ་རྗེ་བཞིན་ བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་མཛད་རྒྱུར་དགག་བྱ་མེད།

དེབ་འདི་ ༡༩༨༣ ལོར་རྡྷ་ཕུར་ས་སྐྱ་ཆོས་ཚོགས་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་
གཞི་བཟུང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་། ༤

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གཅེས་བཏུས།

བརྗོད་བྱ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ལྡི་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol. 4

Volume title: *dpal sa skya pa´i lam ´bras kyi chos skor gces btus*

Author: A selected anthology

1. Indo-Tibetan Buddhism—Sakya tradition— Path and fruits teachings.
2. Virupa-kun dga´ snying po-grags pa rgyal mtshan- ´jam dbyangs mkhyen brtse chos kyi dbang phyug -mang thos klu sgrub rgya mtsho-Fifth Dalai Lama.

ISBN 81-89165-02-X

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

༄༅། །བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བགྲལ་བའི་སྔོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དར་འཕེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒུ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རེ་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སུ་འང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྱབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྷུ་ར་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་སྙོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁུ་ནུ། སྤི་ཏི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་རིག་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྔར་ལྷག་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེ་ན་ཊ་མོན་གྱི་ཡུལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ཕྲེང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཞུས་དག་ངེས་འདྲོངས་སོང་བ་དེང་རབས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྙིང་ནས་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གྱི་བརྟེ་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་བལྟ་རྟོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་བློ་གསར་གཞོན་ནུ་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་སྨོན་བཅས། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབོད་པ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་ཏ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧
༡༠

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༠ བཟང་པོ་ལ།

༄། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཆ་ཚང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐྱ་ཞབས་སྦྱིར་ཧེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hersheyལྕམ་སྐུ་ཁོ་ནི་ཧེ་ར་ཤེ Connie Hersheyཧེ་ར་ཤེའི་ཁྱི་མ་ཚང་གི་དགེ་རྒྱ་The Hershey Family Foundationབཅས་ནས་སྦྱར་བར་དད་གཏོང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཚེ་ལྷག་དོན་ལྡན་ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་གླེང་བརྗོད།

ད་ལམ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཏེར་བཏུས་ཞེས་པའི་པོད་ཕྲེང་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་པོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་བློ་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཆོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ཕབ་སྒྱུར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་པོའི་ཛོང་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་པི་ཤཱལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀུན་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྣེ་ཆེའི་གཙུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སླེབས་ཏེ་སྐྱེ་རྒུ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྲིད་སྙམ།

པོད་ཕྲེང་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུ་ཚུལ་ནི། རྩ་བ་ཁོ་བོ་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་ཤས་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞི་མ་བཀོད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་༧སྤྱི་ནོར་གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་བླ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་སྟོན་གྱི་གསུང་རྩོམ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྲི་ཕྲག་བགྲང་བ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སྲོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྟོད་ཆའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་འདིའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་དབང་ཚད་ལྡན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ཁག་མང་ཙམ་ཞིག་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་གཅེས་བཏུས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་བོན་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྟོན་པའི་གླེགས་བམ་ཁག དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐོར། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

སྔོ་ཚོན་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བློའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་སྣ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་གྱི་གཞུང་། སྐར་སྒྲོལ་གྱི་རྩིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཆེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་རྙིང་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་བཅས་སྔོ་ཚོན་འདི་ཆ་ཚང་བོད་གྲངས་སུམ་ཅུའི་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཞུ་སྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུ་སྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་པུ་ཊའི་ནང་འཇུག་དུས་མ་དཔེ་བོད་དཔར་རྙིང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་ངོས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་མཆན་བུ་བཀོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་གཤམ་དུ་མཆན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དགོས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཆན་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་ཕུལ་ལ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཙང་ངེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཀློག་པ་པོ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་ཁུངས་བཙལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདྲེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན། པོད་ཨང་གྲངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྲེང་གི་ཨང་གྲངས་བཅས་གསལ་པོ་བཀོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན་ཞེས་པའི་ནང་བཅུག་ཡོད། དཔེ་དེབ་ཀློག་སྐབས་གཞུང་གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སླ་བ་དང་། ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་བདེ་པོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེབ་ཀྱི་དབུར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཚན་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་ཁག་གང་ཡིན་བཀོད་པ་མ་ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྒྲིག་ལུགས་ལྟར་དུ་མ་བུ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཕྱིའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་པོ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་པོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་རིམ་ཙམ་འགྲེལ་བརྗོད་སོགས་གསལ་བའི་སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་སྤྱི་ཕྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་ཤེས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་ནུས་ཞུ་ཞུས་ཡང་ད་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཚམས་སྤྱི་ཕྱིའི་ཚུལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་ཡོད་ངེས་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོ་ཞུ་སྒྲིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱུ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ཕྲེང་འདི་ནང་ངེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ངེས་པས་མང་ཐོས་མཁས་པའི་མདུན་ནས་སར་བཟོ་དགོས་ལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་བོད་ཕྲེང་འདིར་བོད་གྲངས་གསར་པ་བསྣོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྲིད་ན་དེ་རར་སྨན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷུག་སྤྲོལ་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་བསྐུལ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་རིམ་པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ང་ཚོར་ཝཱ་ར་ཎ་སཱི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྣམས་ལྷུག་པར་དཔྱད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་མ་ཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་པྱུ་ཊ་འི་ནང་འཇུག་རྒྱུའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ།

གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཞུ་སྒྲིག་གཙོས་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲའི་རིགས་རྣམས་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ཡོན་ཏན། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་དར། ཨཱ་ཙཱརྻ་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གླིང་། ཨཱ་ཙཱརྻ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་བཅས་ནས་གནང་བ་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱག་དཔེ་ཀམ་པུ་ཊར་འཇུག་རྒྱུ་དང་། དཔེ་སྐྲུན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་དུ་མའི་འགན་ཆ་ཚང་དགེ་སློང་བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག་གིས་གནང་བ་དང་། ཁོང་ལ་ཀམ་པུ་ཊར་བཙུག་ཟིན་རྣམས་མ་དཔེ་དང་བསྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་གཏོང་རྒྱུར་ལས་རོགས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་དང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ནས་གནང་ཞིང་། ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོས་བཀོད་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཆན་རྣམས་དང་དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་མཐའ་མའི་ཞུ་སྒྲིག་ཐེངས་འགའ་ཤས་བགྱིས་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཆན་ཁ་བསྣོན་རྣམས་མ་ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འཁོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་ཨཱ་ཙཱརྻ་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གླིང་ནས་གནང་བ་དང་། ལྡི་ལིར་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཕྱག་རོགས་རྗོང་ཆོས་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ནས་གནང་བ་བཅས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་སྔོན་འགྲོའི་གླེང་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་གླང་རི་བ་ལྷ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པས་ ༢༠༠༣ ཕྱི་ཟླ་ ཆོས་ལ།། ||

དཀར་ཆག

སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད། xi

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། xvii

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གཅེས་བཏུས།

༡ ལམ་འབྲས་རྡོ་རྗེ་ཚིག་རྐང་མ། དཔལ་ཝི་རཱུ་པ། 3

༢ གཞུང་བཤད་གཉགས་མ། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། 11

༣ ལམ་འབྲས་ཁོག་ཕུབ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག 87

༤ ལམ་འབྲས་ཁོག་ཕུབ་ཀྱི་ཞལ་སྐོང་། ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན། 195

༥ བཤད་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཟིན་བྲིས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག 223

༦ སྣང་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག 245

༧ རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག 307

༨ ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག 367

༩ ནང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག 411

༡༠ ཐུམ་དབང་གི་རྨི་ལམ་མན་གྱི་ཟིན་བྲིས། ༧རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ། 419

༡༡ ལམ་འབྲས་ཁྲིད་དཔེ་གནད་བསྒྲིལ་བའི་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོ། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། 441

ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན། 449

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་གཞུང་། 471

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག 477

སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད།

༄༅། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱུབགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་བི་རཱུ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་སྙིང་པོ། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་འདྲེ་བཞིན་ངེས་དོན་དུ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ། སླར་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཐོག་མར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འདུལ་བར་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། སྔོན་སྟོན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་འབྲས་བུའི་ཧེ་རུ་ཀས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་སླར་ཡང་བསྒྱུར་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། གནས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོལ་སོགས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར། རྒྱུད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་དཔལ་སམྦུ་ཊི་རྣམས་གསུངས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བླ་ན་མེད་པ་བསྐོར།

དེ་རྗེས་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་དང་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ན་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གྲུབ་ཆེན་བི་རཱུ་པ་བྱོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་དམ་པའི་རིགས་སད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བསླབས། དེ་རྗེས་ཡུལ་དབུས་དཔལ་ནཱ་ལནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ། མཁན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྦྱངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དབང་དང་གདམས་ངག་ཀྱང་ཞུས་ལ། སྤྱིར་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པར་གྱུར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ནས་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ནཱ་ལནྡྲའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ། ཉིན་མོ་

འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཆད་ཅིང་། མཚན་མོ་བདེ་མཆོག་གི་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་པས་དེའི་ངོས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་ནུབ་མོ་མནལ་ལམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་བདག་མེད་མ་བུད་མེད་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་ལྷ་ང་ཡིན་པས་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་ནས་མི་སྣང་བར་སོང་བ་དང་། མནལ་སད་ནས་དེའི་བཀའ་བཞིན་བྱས་པས། དེའི་ནུབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མས་བདག་མེད་མ་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་དབང་བཞི་བསྐུར་བས་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་དགུའི་བར་ལ་ས་དྲུག་གི་རྟོགས་པ་བརྙེས་པས་ན། དུས་དེ་ནས་བཟུང་མཚན་འཇིགས་བྲལ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བི་རཱུ་པ་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཚར་བཅད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ། ཁྱད་པར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་གི་སྒོ་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། གྲུབ་ཆེན་ཤར་ཕྱོགས་ནག་པོ་པ་རང་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་སླངས་ཐུ་ལེ་བའི་གདམས་ངག བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་ཕྱུང་བ་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་བརྗེད་ཐོར་གནང་ནས་རྟོགས་པ་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས།

དེ་ནས་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་བརྒྱུད། བོད་ཡུལ་དུ་བླ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་བཀའ་བབ། དེས་མན་ངག་འཛིན་པའི་སློབ་མའི་མཆོག་སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་ལ་གནང་ཞིང་། དེའི་སློབ་མ་ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར་ནས་བརྒྱུད། བླ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་རིང་བརྒྱུད་དང་། ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་བི་རཱུ་པ་ཉིད་ས་དཀར་པོ་རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་དེ་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ནས་གནང་བའི་ཉེ་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་བབ་ཅིང་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་ལ་ཞུ་བ་པོ་སོ་སོའི་ངོར་གསུངས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་བཅུ་གཅིག་མཛད་ཅིང་། སྲས་རྗེ་བཙུན་སྐུ་མཆེད་དང་། ཆོས

རྗེ་ཁྱུ་དབོན་སོགས་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད། རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ངོར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་རྗེ་བཙུན་༧གོང་མ་རྣམ་ལྔས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞལ་གཟིགས་ནས་ལམ་འབྲས་བཀའ་རྒྱ་ཐེམ་པའི་གཟིགས་སྣང་ངོ་མཚར་ཅན་བྱུང་བ་སོགས་གསུང་ངག་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར། གང་གི་རྒྱལ་ཚབ་མུས་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཡན་ལ་ཚོགས་སློབ་གཉིས་དོན་གྱིས་བཞུགས་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་སོ་སོར་མེད་ཅིང་། རྗེ་མུས་ཆེན་གྱིས་བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་ཕྲང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཟུར་དུ་བསྐུལ་བ་ནས་བཟུང་ཚོགས་སློབ་བརྒྱུད་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ཞིང་། རྗེ་དོ་རིང་པ་ནས་བརྒྱུད་ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསང་ཆེན་སློབ་བཤད་ཟབ་མོའི་བཀའ་བབ་ཅིང་། གང་གི་ཐུགས་སྲས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག་དང་། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་། ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་འདི་དུས་ད་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་པར་བཞུགས།

གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདིའི་བཤད་བྱ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འབྲས་དང་། རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འབྲས་གཉིས་ཡིན། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་ན་རྒྱུའི་དུས་སུ་ལམ་གྱི་བྱ་བ་འཇུག་རུང་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་ལམ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ། ལམ་དུས་སུ་རྒྱུའི་དྲི་མ་སྦྱང་རུང་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོད་པས། ལམ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འབྲས་དུས་སུ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་གནས་འགྱུར་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ། ལྡོག་ཚུལ་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འབྲས་འཇོག་གོ།

གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འབྲས་ལ་བགྲོད་བྱའི་

ལམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས། འཁོར་ལོ་འཚམས་པ་དང་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ལམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན། བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བསྟན་པའི་སྐབས་འཁོར་འདས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཚིག་བུ་བདུན། འཁོར་ལོ་འཚམས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་གཞུང་ཚིག་བུ་བདུན། འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཞུང་ཚིག་བུ་བཞི་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན། དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། སྣང་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་ནས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྲུང་བའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་བར་གྱི་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་རེ་རེས་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚང་བ་རེ་སྟོན་པས་འཁོར་འདས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་འཚམས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གཞུང་ཚིག་བུ། ཧིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མདོར་བསྟན་པ་ནས། དེ་དག་གི་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པའི་བར་གྱི་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཧིང་ངེ་འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་འཕོགས་འཇིབ་པ། དེ་དག་གི་གེགས་སེལ་བ་རྣམས་སྟོན་པས་འཁོར་ལོ་འཚམས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཞུང་ཚིག་བུ། གྲུབ་མཐའ་དང་པོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ནས། བདེ་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་བཞི་པོ་དེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།།

ལམ་ཟབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། འབྲིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་ལམ། ཐ་མ་ལུས་སོ་སོ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་རབ་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་ཞབས་ཏོག་རྒྱུད་པས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་ལ་སྲུང་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་གྲོལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་དམ་ཚིག་ལ་སྲུང་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ལམ་རིམ་གཉིས་འབད་རྩོལ་དྲག་པོས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིར་གྲུབ་མཐའ་སྐོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཆེ་བ་གསུམ་ལྡན་ཏེ། བདག་དོན་གྱི་ཆེ་བ་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན། གཞན་དོན་གྱི་ཆེ་བ་ལོང་བས་མིག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཆེ་བ་འཁོར་ཚོམ་བུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་འཚང་རྒྱ་བའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་འབྲས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། སྙན་བརྒྱུད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དམ་རྟོག་གེ་ལ་སོགས་པ་དང་མཐུན་པར་མི་བསླུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བླ་མ་ནི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ་མི་བསླུ། ཉམས་མྱོང་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་མི་བསླུ། བསྟན་བཅོས་ནི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་མི་བསླུ། ལུང་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་ནུབ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས། གདམས་ངག་གི་སྙན་མ་ལོག མོས་གུས་ཀྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པ་སྟེ་སྙན་བརྒྱུད་བཞིས་ནི་བརྒྱུད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་བསྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པར་དབང་ཁྲིད་ཀྱི་བརྡ་དོན་དང་ལག་ལེན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ནས་རང་གི་བླ་མ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཞལ་ནས་ཞལ་ སྙན་ནས་སྙན་དུ་མཆོང་བ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའོ། །འཆད་པའི་ཚུལ་ནི་ཚད་མ་བཞིའང་། སྙན་བརྒྱུད་བཞིའི་སྒོནས་འཆད་པའོ། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ནི། ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་བསྟང་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ལམ་དངོས་བརྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ། ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཙོ་བྱེད་ཚད་མ་བཞི་དང་སྙན་བརྒྱུད་བཞིར་བསྟན་པ། ལམ་གྱི་ས་མཚམས་འཛོག་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ལྟར་བསྟན་པ། ལམ་གྱི་བོགས་འདོན་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་པའི་མན་ངག་བདུན། ལམ་གྱི་གེགས་སེལ་བ་སྲུང་བ་སུམ་ཅུ་དང་གདམས་ངག་དྲུག་ལ་སོགས་པ། ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྲུབ་མཐའ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དོན་བདུན་དུ་བསྡུ་བར་མཛད་ལ

དེའང་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། གཞུང་ཤིང་དང་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་ལས། དེའི་ཕྱི་མ་ལྟ་ཆར་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་གསེབ་ཚགས་སུ་སྦྱར་ནས། སྔོན་འགྲོ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་བ། དངོས་གཞི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དགྲི་བ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བར་མཛད་པས། ཐོག་མར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མ་དག་པའི་སྣང་བའི་ཁྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག

པར་བྱས། ཐུན་མོང་བའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་རྟོགས་ཏེ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་བསྐྱེད་པར་བྱས། དག་པའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སློབ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བརྩོན་པ་སྐྱེས་ནས། སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ཆུ་བོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཀྲི་བའི་ཚུལ་ནི། ལྟ་བས་སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཉམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཐབས་རྒྱུད་ལ་དབང་བཞི་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བཅས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གསང་བ་བཙུས་རྒྱས་བཏབ། རང་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་སྦྱིན། གཞན་དོན་བཤད་པའི་ལུང་སྦྱིན་པའི་སྐོར་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ལ་ཕན་པར་གདམས་པ་སྟེ།

མདོར་ན་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གང་གིས་འཆད་པ། དེས་བཤད་པ་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཚུལ། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མར་ཕན་པར་གདམས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་ཡང་རྩེ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་དང་། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་གསུང་གཞུང་བཤད་གཉགས་མ། མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག་གསུང་ཁོག་ཕུབ་དང་ཁྲིད་སྐོར། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་གསུང་ཁྲིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཁྲིད་དཔེ་གནད་བསྒྲིལ་བའི་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོ་བཅས་ཁེ་ན་ཊ་མོན་ཊེ་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས། གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་ཁོངས་སུ་པར་བསྐྲུན་གནང་འཆར་ལ། སྔོན་གཏམ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་དགོས་པར་བརྟེན། སྔོན་འགྲོའི་གླེང་བརྗོད་འདི་ལྟར་བྲིས་དགོས་ཞེས་རང་མགོན་༧སྐྱབས་མགོན་༧གོང་མ་བདག་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དང་བཅས་བཀའ་ལུང་ཇི་ལྟར་ཕེབས་པ་བཞིན། བཀའ་བཙུ་པ་སྒྲུན་ཡངས་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།།

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །ད་ལམ་འདི་ར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་ཁོངས་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལས་གལ་ཆེ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་གླེགས་བམ་ཞིག་དེང་རབས་ཀྱི་སྒྲོལ་དང་མཐུན་པར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་ཡོད། །དེ་ཡང་འདི་ར་བཞུགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་སྒྲི་བྲིངས་རྣམས་ཐོག་མར་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་༧སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆེད་འདེམས་གནང་ཞིང་། དེའི་སྟེང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དེབ་འདིའི་ནང་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་དགོངས་འཆར་ཕེབས་པ་བཞིན་སྐྱུར་དུ་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཏེ་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ལམ་འབྲས་ཁྲིད་དཔེ་གནད་བསྒྲིལ་བའི་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་གླེགས་བམ་ཆ་ཚང་བར་བྱས་ཤིང་། །དེ་བ་འདིའི་སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་༧སྐྱབས་མགོན་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཁྱབ་འོག་དེང་རབས་ཀྱི་ས་སྐྱའི་མཁས་དབང་བཀའ་བཅུ་པ་སྦྱིན་ཡངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་བརྩམས་བྲིས་གནང་བ་བཅས་རྩ་ཆེའི་གླེགས་བམ་འདི་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་༧སྐྱབས་མགོན་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་གུས་བཏུད་དང་སྦྲགས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

འདིར་བཞུགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་མ་དཔེ་ནི་ ༡༩༨༣ ལོར་རྒྱ་གར་རྡེ་ཕུར་དུ་ས་སྐྱ་ཆོས་ཚོགས་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལས་པོད་ **ཕ་** ནང་བཞུགས་པའི་འཛམ་མགོན་མཁྱེན་བརྩེའི་ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་ཁྲིད་ཡིག་དང་། པོད་ **ད་** ལམ་འབྲས་གཞུང་བཤད་པོད་སེར་བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། དེ་རྣམས་གོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གདམས་ངག་མཛོད་དུ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་བསྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་གང་ཐུབ་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་

༄ རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་ཁྲིད་ཡིག་དེ་བཞིན་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་དང་བསྟུར་ཞིབ་ཞུས་ཡོད། གཞི་རྐང་ངའི་ཆོས་ཞུ་དག་བྱས་སྐབས་མ་དཔེར་ནོར་བཅོས་ཞུ་སྐྱངས་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་སྒྲིག་པ་པོའི་སྔོན་གླེང་ནས་མཁྱེན་ངེས་ལ་དེབ་འདིའི་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ཞུས་གཞམ་གྱི་ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན་ནང་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ། ལུང་འདྲེན་ཀྱི་ཁུངས་དྲངས་སྐབས་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་དཔར་མ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་ངོས་འཛིན་སྐབས་ **སྡེ་དགེ་** ཞེས་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་ནི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངའི་ཆོས་དཔྱད་ཞིབ་ཞུ་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ལྡི་ལི་ནས་གསར་བསྐྲུན་གནང་བའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་དང་ཤོག་གྲངས་སོགས་གང་བཀོད་པ་རྣམས་དཔར་མ་འདི་གཞི་བཟུང་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ཤོག་ལ་རྟགས་ **ན་** དང་། རྒྱབ་ཤོག་ལ་ **བ་** བཅས་བཀོད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་ཡིག་ཕྲེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། སྡེ་དགེའི་དཔེ་མཐོ་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཧོང་ཏོ་ཧོ་ཀུ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བཟུང་གི་ཨང་གྲངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། འདིའི་དཔེ་མཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཧོང་ནས་པེ་ཅིང་དཔར་མ་འདི་ཉིད་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་གནང་སྐབས་བཀའ་བསྟན་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་བྱང་བསྒྲིགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ལུང་རྣམས་ངའི་ཉི་ཧོང་ཏོ་ཧོ་ཀུ་མཐོ་སློབ་ཁང་ནས ༡༩༨༢ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔར་མ་དེ་གཞིར་བཞག་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས་རྩ་ཆེའི་གླེགས་བམ་འདི་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་ཞུ་དག ལུང་འདྲེན་ཁུངས་འཚོལ་སོགས་སྤྱ་ཕྱིའི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་ང་ཆོས་འབད་པ་གང་ནུས་ཞུས་ཡོད་ལགས་པ་བཅས་མཁྱེན་ལྡན་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ནས་དགོངས་མངའ་འཚལ་ཞེས། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།